

Nota

Gent Posteernestraat 42

Deel 1: Verslag van Resultaten

Titel
Nota Gent, Postteernestraat 42. Deel 1: Verslag van Resultaten

Auteur(s)
Sarah De Cleer,
Met bijdragen van Jeroen Vanden Borre

Erkende archeoloog
BAAC Vlaanderen bvba
OE/ERK/Archeoloog/2015/00020

BAAC-Projectnummer
2023-0321

Plaats en datum
Evergem, 8 september 2023

Reeks en nummer
BAAC Vlaanderen Rapport 2603
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot
KBR

Inhoud

1	Beschrijvend gedeelte	1
1.1	<i>Administratieve gegevens</i>	<i>1</i>
1.2	<i>Aanleiding</i>	<i>4</i>
1.2.1	Algemeen	4
1.2.2	Geplande werken en impactanalyse.....	5
1.3	<i>Onderzoekstraject.....</i>	<i>7</i>
1.4	<i>Afwijkingen onderzoekstraject t.o.v. de archeologienota</i>	<i>7</i>
2	Proefputtenonderzoek	8
2.1	<i>Werkwijze en strategie</i>	<i>8</i>
2.1.1	Onderzoeksdoelstellingen	8
2.1.2	Onderzoeksvragen	9
2.1.3	Methoden en technieken	9
2.1.4	Organisatie van het vooronderzoek.....	13
2.1.5	Afwijkingen	15
2.1.6	Inbreng specialisten en externe wetenschappelijke begeleiding.....	15
2.2	<i>Assessment</i>	<i>18</i>
2.2.1	Landschappelijke en aardkundige situering	18
2.2.2	Interpretatie (referentie)profielen.....	18
2.2.3	Sporen en structuren.....	21
2.2.4	Vondsten	29
2.3	<i>Synthese onderzoeksresultaten</i>	<i>30</i>
2.3.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	30
2.3.2	Confrontatie met resultaten eerder vooronderzoek	30
2.3.3	Verwachting archeologisch erfgoed	31
2.3.4	Syntheseplan	31
2.3.5	Onderzoeksvragen: antwoorden.....	33
2.4	<i>Besluit</i>	<i>35</i>
2.4.1	Potentieel op kennisvermeerdering	35
2.4.2	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	35
3	Samenvatting	36
4	Lijsten	37
4.1	<i>Figurenlijst</i>	<i>37</i>
5	Bibliografie.....	38
6	Bijlagen.....	39
6.1	<i>Sporenlijst.....</i>	<i>39</i>
6.2	<i>Fotolijst.....</i>	<i>39</i>

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Naam site	Gent, Posteernestraat 42		
Ligging	Posteernestraat 42, Pussemierstraat 19-21, Gent, provincie Oost-Vlaanderen		
Kadaster	Gemeente Gent, Afdeling 15, Sectie F, Percelen: 3743A, 3743B, 3743C		
Coördinaten	Noordwest:	x: 104397,94	y: 193703,04
	Noordoost:	x: 104415,91	y: 193703,04
	Zuidwest:	x: 104397,94	y: 193671,11
	Zuidoost:	x: 104415,91	y: 193671,11
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2023-0321		
ID in akte genomen AN	ID 21010 ¹²		
Oppervlak plangebied AN	Ca. 504 m ²		
Oppervlakte geplande werken	Ca. 375 m ²		
Oppervlakte advieszone Nota	Ca. 375 m ²		
Proefputtenonderzoek	Projectcode	2023G74	
	Veldwerkleider	Jeroen Vanden Borre (archeoloog)	
	Erkende archeoloog	BAAC Vlaanderen bvba (Erkenningsnummer: OE/ERK/Archeoloog/2015/00020)	
	Betrokken actoren	Jeroen Vanden Borre (archeoloog) Sarah De Cleer (archeoloog) Carola Stern (archeoloog)	
	Betrokken derden	/	

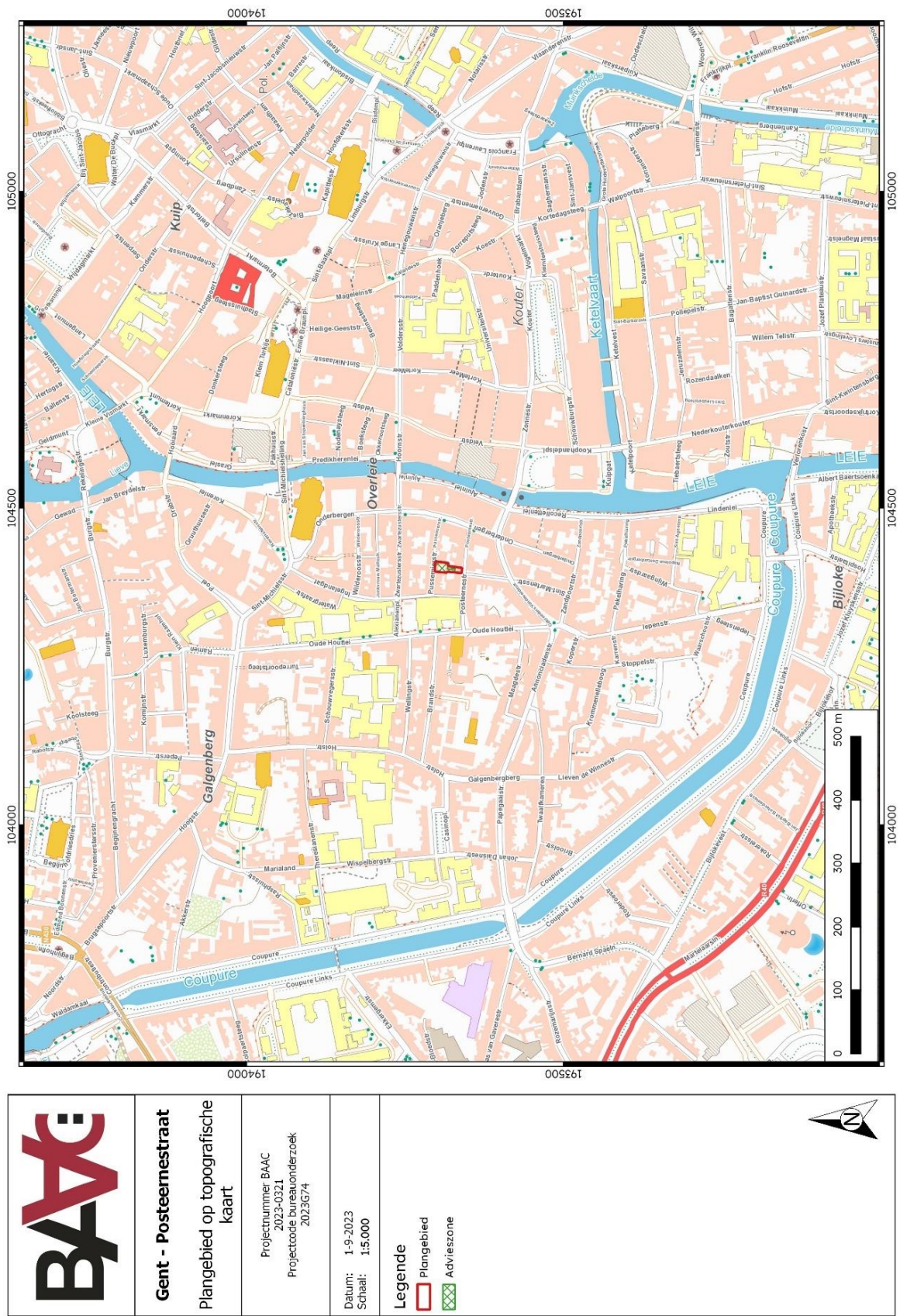
Alle in dit document gebruikte plannen zijn afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen³ of het portaal Databank Ondergrond Vlaanderen⁴, tenzij anders vermeld.

¹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

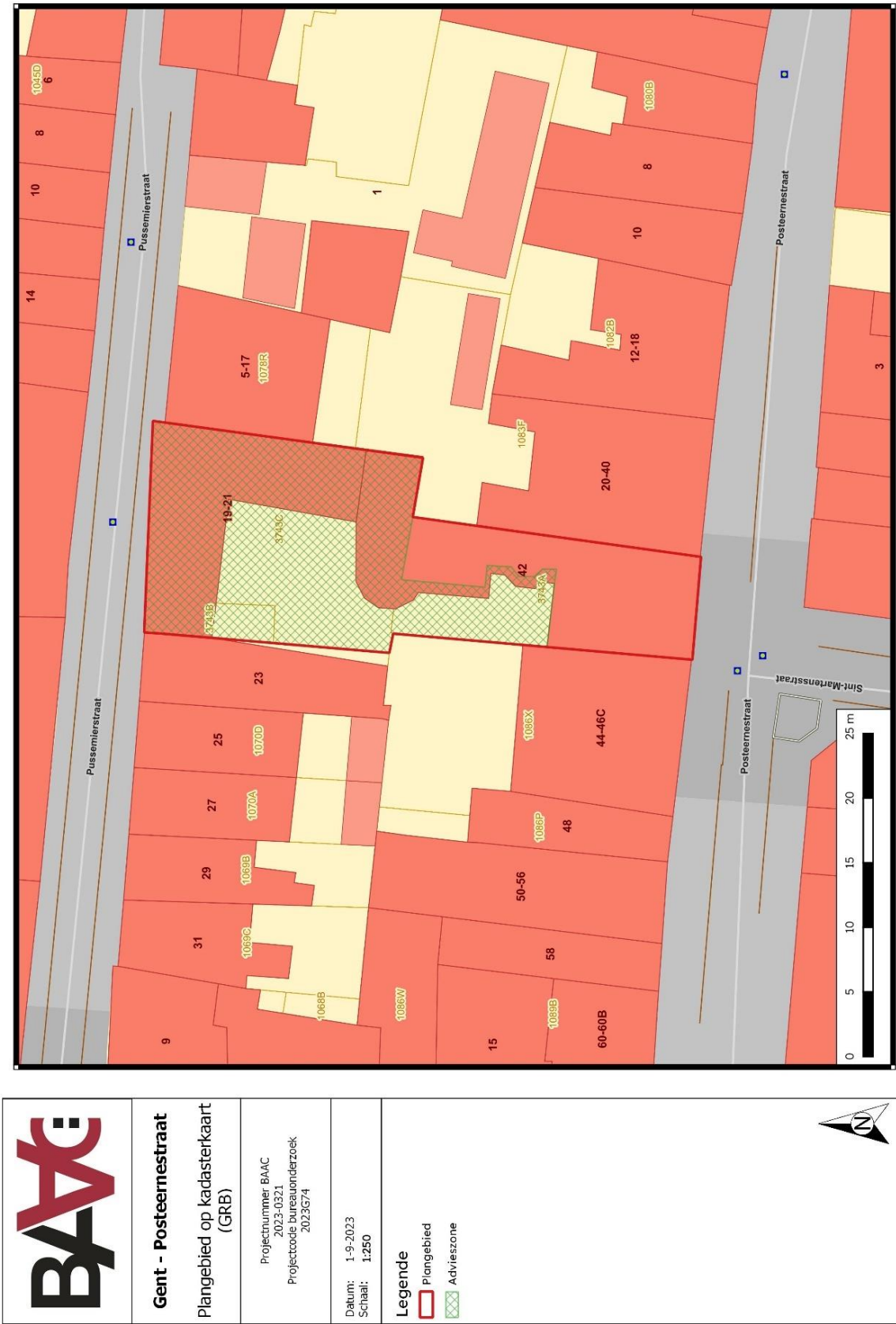
² DEVALCKENEER 2021

³ GEOPUNT VLAANDEREN 2023 – administratief, historisch, orthofotografisch

⁴ DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN 2023 – geografisch

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart (digitaal; 1:10.000; 01/09/2023)

Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 01/09/2023)

1.2 Aanleiding

1.2.1 Algemeen

De voorliggende nota omvat de uitgestelde uitvoer van de maatregelen opgelegd na eerder archeologisch vooronderzoek. Dit werd gerapporteerd in de archeologienota "Archeologienota Gent Posteernestraat 42" (ID 21010)⁵⁶. Het reeds uitgevoerde vooronderzoek omvatte enkel een bureauonderzoek. Dit bureauonderzoek werd in 2021 uitgevoerd door Monument Vandekerckhove. De synthese van het bureauonderzoek luidde als volgt:

"Op basis van het assessment kan volgend verwachtingspatroon naar voorgeschoven worden:

- *Gezien de ligging in de historische stadkern van Gent, is er een grote verwachting voor archeologische sporen. Zeker voor de periodes van de volle en late middeleeuwen en de nieuwe tijd. Het zal waarschijnlijk gaan om sporen van de vroegere bebouwing.*
- *Voor de oudste periodes zijn er weinig aanwijzingen die een verwachting geven voor het aantreffen van sporen en resten uit deze periodes. De centraal archeologische inventaris geeft weinig aanduidingen voor de aanwezigheid uit deze periodes. Maar onderzoek in de buurt wees op de mogelijke aanwezigheid van een stuifzandrug wat dan weer goede condities creëert voor menselijke aanwezigheid. Hierbij dient dan weer de kanttekening worden gemaakt dat de ligging van het projectgebied in het stadscentrum en de effecten van de verschillende fasen van bebouwing sporen en resten uit de oudste periodes kunnen hebben aangetast. Echter is hun aanwezigheid niet uit te sluiten.*
- *Betreffende de vroege middeleeuwen werden er in de omgeving van het projectgebied wel al sporen aangetroffen. Men kan dus ook binnen het projectgebied archeologische resten uit deze periode aantreffen. Al kunnen deze ook verstoord zijn door de latere bebouwing.*
- *Bebouwing is al zeker te zien op de historische kaarten vanaf de 16de eeuw (Deventerkaart). Met zekerheid is geweten dat de kern van de woning langsheen de Posteernestraat opklimt tot 1781 en mogelijk ouder kan zijn. De woning kan ook melding maken van voorname Gentse bewoners waaronder de familie Maelcamp. De opbrengstwoningen langsheen de Pussemierstraat zijn terug te dateren tot 1828 en zijn typerend voor deze periode. Hun constructie is het resultaat van een verbouwing van het aanwezige achterhuis. Vanaf deze periode is te zien hoe het projectgebied steeds werd ingenomen door historische bebouwing. De huidige bebouwing verschijnt vanaf de tweede helft van de 18de eeuw en kent aanpassingen tot de 20ste eeuw.*

Besluitend kan gesteld dat er voor de periodes vroeger dan ca. 1543 (panoramische kaart van Gent) geen gegevens beschikbaar zijn uit het bureauonderzoek om de aan- of afwezigheid van een site binnen het projectgebied te kunnen bevestigen. De aanwezigheid van een vroegere zandduin in de buurt van het projectgebied maakt het in het verleden een interessante plaats voor bewoning en bewerking. In de omgeving van het projectgebied werden ook reeds oudere sporen (daterend voor de eerste kaarten) vastgesteld. De enige manier om concrete informatie in te winnen over de al dan niet aanwezigheid van een archeologische site(s) uit de steentijd, de metaaltijden, de Romeinse tijd, de middeleeuwen en de nieuwe tijd, is veldonderzoek."

⁵ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

⁶ DEVALCKENEER 2021

1.2.2 Geplande werken en impactanalyse

De beschrijving van de geplande werken werd overgenomen uit de archeologienota “Archeologienota Gent Posteernestraat 42” (ID 21010)⁷.

Voor de bouw van nieuwe woningen zullen de gebouwen langs de Pussemierstraat en het koetshuis volledig afgebroken worden, ook een deel van het in de jaren 1990 gebouwde verbindingsvolume zal gesloopt worden. Het andere deel van dit verbindingsvolume en het gebouw langs de Posteernestraat zullen niet afgebroken worden, maar wel een eenvoudige restauratie ondergaan. Er wordt niets veranderd aan de huidige funderingen of kelder. De gedeeltes van de kelder aan de voorzijde van het gebouw gaan tot op een diepte van 2,09 m en 2,05 m; het gedeelte van de kelder aan de achterzijde gaat tot op een diepte van 2,16 m.

Bij de afbraak van de gebouwen aan de Pussemierstraat zullen ook de vloerplaten worden uitgebroken, de huidige funderingen blijven indien mogelijk behouden. Hetzelfde is van toepassing op de aanwezige gedempte kelder. De oude rioleringen en leidingen zullen aanwezig blijven in de bodem, tenzij ze een probleem vormen voor nieuwe funderingen en het afvoerstelsel. De nieuwe rioleringstracés zullen zoveel mogelijk door de zone waar vroeger het achterhuis stond lopen, dit omwille dat het sonderingsrapport van 1989 zegt dat de bovenste lagen geroerd zouden zijn. In de tuin is reeds een septische put aanwezig, deze zal tevens behouden worden. De maximale diepte waarop de nieuwe leidingen zullen getrokken worden is 0,94 m. De nieuwe septische put zal een verstoring van 1,92 m diepte met zich meebrengen, de nieuwe regenput zal voor een bodemverstoring zorgen tot diepte van 2,75 m. Voorts zal er ook een infiltratiekrat gestoken worden voor het water van de regenput en het groendak, deze zal op een diepte van 1,38 m geplaatst worden.

De nieuwe gebouwen zullen grotendeels opgetrokken worden op de zones van de afgebroken gebouwen. De gebouwen langs de Pussemierstraat zullen wel een grotere bouwdiepte kennen dan de voorgaande woonsten. De nieuwe garage zal een funderingsdiepte van 55 cm hebben (onderkant funderingsplaat), samen met de verplichte buffer is dat een verstoring van 85 cm in de bodem. Er zullen verschillende kokerschroefpalen geplaatst worden als fundering voor de nieuwe bebouwing, deze hebben een diameter van 0,40 m en hebben een aanzetpeil van mv -6,5 m. Hoeveel er van deze kokerschroefpalen zullen moeten geplaatst worden is nog niet gekend en zal deels afhangen van nog uit te voeren sonderingen binnen het projectgebied. Momenteel wordt uitgegaan van 46 palen maar dit zal nog worden bijgestuurd en waarschijnlijk minderen in aantal of in diepte. Er moet dus worden uitgegaan van een maximale bodemverstoring. Tevens heeft de bouwheer ervoor geopteerd om verwarming te voorzien door middel van een geothermische warmtepomp. Alvorens deze te kunnen plaatsen zullen er eerst geothermische boringen moeten uitgevoerd worden. Er staan vier boringen gepland in het noordelijke deel van de tuin, deze boringen gaan ca. 150 m diep en hebben een diameter van 0,13 m.

⁷ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

⁸ DEVALCKENEER 2021

Figuur 3: Geplande toestand - te slopen infrastructuur, nieuwe bebouwing, nieuwe tuinzone, te behouden bebouwing (ID 21010)⁹¹⁰

Figuur 4: Nieuwe toestand: grondplan niveau 0 (ID 21010)¹¹²

⁹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

¹⁰ DEVALCKENEER 2021

¹¹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

¹² DEVALCKENEER 2021

1.3 Onderzoekstraject

Het verder vooronderzoek opgelegd in het Programma van Maatregelen bij “Archeologienota Gent Posteernestraat 42” (ID 21010)¹³¹⁴ omvatte een proefputtenonderzoek. Dit onderzoek werd uitgevoerd door BAAC Vlaanderen bvba, onder leiding van archeoloog Jeroen Vanden Borre.

1.4 Afwijkingen onderzoekstraject t.o.v. de archeologienota

Niet van toepassing.

¹³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

¹⁴ DEVALCKENEER 2021

2 Proefputtenonderzoek

2.1 Werkwijze en strategie

2.1.1 Onderzoeksdoelstellingen

Een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefputten heeft als doel een nauwkeuriger zicht te krijgen op de stratigrafische opbouw en gaafheid van de te onderzoeken zones alsook de aanwezigheid van archeologische waarden in de vorm van sporen in te schatten. Na dit onderzoek kunnen er uitspraken gedaan worden over de archeologische waarde van de totaliteit van het terrein door een beperkt, maar statistisch representatief deel van dat terrein te onderwerpen aan archeologisch onderzoek. Dit representatief staal laat ons toe om de archeologische verwachting te toetsen en een gefundeerde uitspraak te doen over de totale archeologische waarde van het terrein en over het kennispotentieel van een mogelijk vervolgtraject. Dit doel wordt met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bereikt. Zowel het deel van het terrein dat onderzocht wordt als het deel van de sporen dat opgegraven wordt, is steeds statistisch representatief en laat toe uitspraken te doen over het geheel van het terrein.

Er werd niet gekozen voor een standaard proefsleuvenonderzoek daar de stratigrafie binnen de onderzoekslocatie vermoedelijk complexer zal zijn dan in een rurale context. Samengevat komen vrijwel alle ruraal gelegen terreinen in aanmerking voor een proefsleuvenonderzoek. Uitzonderingen zijn echter terreinen (of delen van terreinen) met een hoge verwachting voor muurwerkarcheologie, een verwachting op een complexe antropogene bodemstratigrafie en vuursteenconcentraties. Deze worden immers beter onderzocht aan de hand van proefputten.

Een proefputtenonderzoek wordt toegepast op terreinen met een middelhoge tot zeer hoge en bijzondere archeologische verwachting en waarbij een complexe stratigrafie wordt verwacht. In regel is de kans op archeologische sporen op deze terreinen niet uit te sluiten tot zeer waarschijnlijk, maar steeds onzeker. Verder is de aard, ruimtelijke spreiding en bewaringstoestand van deze sporen onbekend. Daarnaast geeft het proefputtenonderzoek ook een gedetailleerd inzicht in de bodemopbouw van het terrein.

Indien de kans op aanwezigheid van waardevolle archeologische ensembles vrijwel onbestaande wordt ingeschat, is het proefputtenonderzoek in regel het eindpunt van het archeologisch traject. Wanneer de kans hoog wordt ingeschat, wordt binnen de archeologienota een advies voor een vervolgtraject geformuleerd. Vaak bestaat dit uit een vlakdekkende opgraving op specifiek afgebakende zones van het onderzoeksterrein.

Deze onderzoeksopdracht kadert binnen de doelstelling van het vooronderzoek – het vaststellen van de aanwezigheid van een archeologische site en de karakteristieken en bewaringstoestand van deze site, alsook een analyse van de relatie met het landschap, de waarde en de impact van de geplande werken – die tijdens het voorgaande vooronderzoek, met name het bureauonderzoek, niet werd gehaald.

2.1.2 Onderzoeksvragen

Bij het proefputtenonderzoek moeten volgens het PvM van de “Archeologienota Gent Posteernestraat 42” (ID 21010)¹⁵¹⁶ minstens volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Hebben we te maken met een complexe verticale stratigrafie? Op welke diepte bevinden de verschillende niveaus zich? Op welke diepte kan de onverstoorde moederbodem worden geregistreerd?
- Tot welke diepte gaan de recente verstoringen?
- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Zijn er sporen en resten aanwezig die verband houden met de historische bewoning van het stadscentrum Gent?
- Zijn er sporen en resten aanwezig die verband houden met de historische bebouwing en bewoning op het perceel? Zijn er sporen afkomstig van oudere bewoning binnen het projectgebied langsheen de Pussemierstraat? Zijn sporen van bewoning te herkennen ter hoogte van het achtererf (waterputten, beerputten, afvalkuilen). Stemt dit overeen met wat de historische kaarten tonen? Kan informatie gededuceerd worden omtrent de welstand, levenswijze, sociaal-economische en culturele achtergrond van de bewoners gedurende de verschillende periodes van ingebruikname?
- Zijn er sporen en resten aanwezig die verband houden met het gebruik van dit perceel voor het deel uitmaakte van de historische Gentse stadskern? Kunnen deze sporen en resten ons meer informatie geven omtrent de functie van het perceel? Kunnen ze een datering geven van haar eerste ingebruikname?
- Kunnen de aanwezige sporen en resten in een groter verband worden gebracht met de ontwikkeling van het historische stadscentrum van Gent? Zijn ze bijvoorbeeld sporen en resten te herkennen die verband houden met de verdedigingsstructuren of haar sloop die zich ter hoogte van de Posteernestraat situeerden?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?

2.1.3 Methoden en technieken

Algemene bepalingen

Voor de *algemene bepalingen* wordt verwezen naar de desbetreffende hoofdstukken in de Code Goede Praktijk.¹⁷

¹⁵ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

¹⁶ DEVALCKENEER 2021

¹⁷ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020.

Specifieke methodologie

De specifieke methodologie werd gerapporteerd in het Programma van Maatregelen van de archeologienota “Archeologienota Gent Posternestraat 42” (ID 21010)¹⁸¹⁹. Deze omvatte volgende elementen:

Ter hoogte van het plangebied worden drie proefputten geadviseerd van 5m x 5m voor proefput 1, 4m x 4m voor proefput 2 en 4m x 5m voor proefput 3.

Proefput 1 wordt voorzien ter hoogte van de huidige arbeiderswoningen en garage, dit teneinde om inzicht te krijgen in de eventuele bouwfases van deze gebouwen. Tevens kan er dan ook nagegaan worden of er nog oudere sporen aanwezig zijn.

Proefput 2 wordt voorzien in de tuinzone, zo kan inzicht verkregen worden in de aanwezige verstoringen. De tuinzone is mogelijks een interessante plaats voor o.a. afvalkuilen en beerputten.

Proefput 3 wordt voorzien waar nu nog het koetshuis en het verbindingsvolume staat, ook hier wordt voor deze plaats gekozen om inzicht te krijgen in de mogelijk aanwezige bouwfases. Aangezien er op de plannen geen (diepe) funderingen aanwezig zijn in deze zone zou het ook mogelijk zijn dat er oudere sporen (van voor de eerste bebouwing) aanwezig zijn. De proefputten zijn zodanig geplaatst dat ze zich bevinden waar de meest ingrijpende werkzaamheden op de bodem zullen plaatsvinden en waar zich tevens de bestaande bebouwing bevindt om een inzicht te kunnen krijgen in hun effect op het bodemarchief. Op deze manier wordt zo in totaal 12,08% van het plangebied onderzocht.

Aangezien de diepte van de geplande werken op sommige plaatsen tot zeker 6,5m (maximale verstoring) gaan en er geothermische boringen moeten uitgevoerd worden, wordt er geadviseerd om de proefputten aan te leggen tot op de onverstoorde moederbodem. Dit om een zo goed mogelijk overzicht te krijgen van de bodemopbouw binnen het terrein. Indien er niet voldoende verdiept kan worden met een graafbak, dient de bodemopbouw (indien mogelijk) aangevuld te worden aan de hand van manuele boringen. Deze boringen gebeuren met een Edelmanboor, boorkop 7cm.

Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. Het eerste vlak wordt aangelegd op het eerste archeologische niveau en op aanduiden van de veldwerkleider. Verdieping naar het volgend niveau gebeurt pas nadat het bovenliggende vlak volledig geregistreerd en onderzocht werd. Bij verdieping naar de volgende vlakken wordt getracht om zoveel mogelijk muurresten die dateren voor de tweede helft van de 19de eeuw te behouden. Op die manier kunnen ze in een verder onderzoek in een groter geheel geplaatst worden. Indien hier om praktische redenen hiervan dient te worden afgeweken, wordt dit gemotiveerd in het verslag van resultaten. Indien de veiligheid dit vereist, kunnen de randen van de put trapsgewijs aangelegd worden om de 1,5 m of op aangeven van de veldwerkleider en kunnen de randen van de put verbreed worden. Er dient steeds rekening te worden gehouden met het bekomen van een werkbaar oppervlak.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na afloop van het terreinonderzoek worden putten opnieuw gedicht met de eerder uitgegraven grond. Dit gebeurt op een dergelijke manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt. Indien nodig worden kwetsbare sporen (vb. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

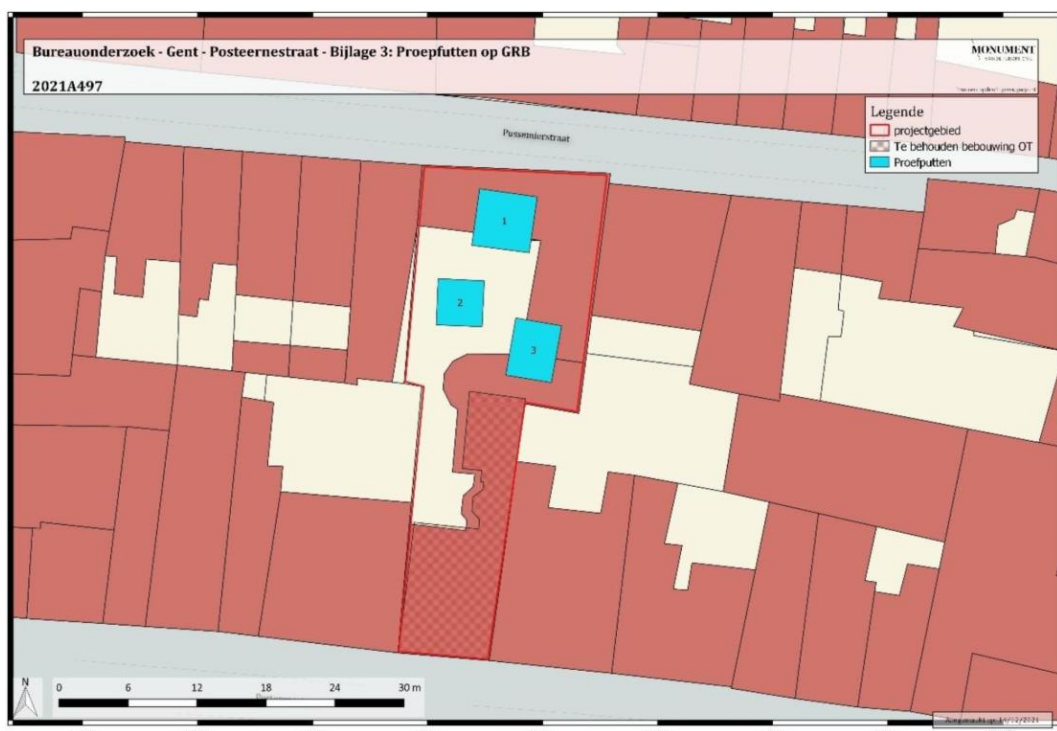
¹⁸ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

¹⁹ DEVALCKENEER 2021

Indien er dient te worden afgeweken van dit patroon, dient dit gemotiveerd te worden bij de opmaak van het verslag. Wanneer de gebouwen gesloopt worden kunnen enkel de bovengrondse delen onbegeleid worden gesloopt. Het uitbreken van de vloerplaten gebeurt onder begeleiding van een archeoloog. Gezien de ligging van het projectgebied in stadscontext kan het uitbreken van funderingen en kelders pas gebeuren na afronding van het archeologisch vooronderzoek en dan enkel in die zones waar geen verder archeologisch onderzoek wordt geadviseerd. Dit om te voorkomen dat sloopwerkzaamheden een bijkomende impact hebben op het mogelijk aanwezige bodemarchief.

Het archeologisch ensemble zal gedurende en na het afronden van het onderzoek bewaard worden bij de aannemer archeologie. Na afronding en oplevering van de rapportage wordt het ensemble definitief bewaard op de plaats naar keuze van de bouwheer. Dit gebeurt in overleg met opdrachtgever voor de aanvang van het project. Bewaring gebeurt conform de bepalingen in de Code Van Goede Praktijk (hoofdstuk 30.2).

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. De diverse fases van vooronderzoek moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande bouwwerken, waarvoor deze archeologienota wordt opgesteld, niet zullen worden uitgevoerd. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

Figuur 5: Inplanting proefputten op kadaster (GRB ID 21010)²⁰²¹

²⁰ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

²¹ DEVALCKENEER 2021

Figuur 6: Inplanting proefputten op orthofoto (ID 21010)²²²³

Figuur 7: Inplanting proefputten met geplande werken op kadaster (GRB) ID 21010)²⁴²⁵

²² AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

²³ DEVALCKENEER 2021

²⁴ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

²⁵ DEVALCKENEER 2021

2.1.4 Organisatie van het vooronderzoek

Het onderzoek werd uitgevoerd op 31/08/2023 onder leiding van erkende archeoloog Jeroen Vanden Borre. Hij werd hierbij bijgestaan door archeologen Sarah De Cleer en Carola Stern.

Er werden 4 proefputten aangelegd voor een totale oppervlakte van ca. 40 m². De advieszone voor proefputtenonderzoek omvat ca. 375 m², waardoor ca. 11 % onderzocht werd (Figuur 14).

De proefputten werden aangelegd met behulp van een kraan op rupsbanden van 12 ton met een gladde graafbak van 1,80 m. Van alle werkputten werden overzichtsfoto's gemaakt. De proefsleuven en sporen werden ingetekend door middel van een GPS van het type Geomax Zenith 25 PRO en gedocumenteerd aan de hand van beschrijvingen. Indien een spoor zich tegen de putwand bevond, werd het werkputprofiel opgeschoond om de relatie tussen het spoor en de bodemhorizonten te registreren. Sporen-, foto- en vondstenlijsten werden digitaal geregistreerd in het veld. Gebruik makend van een GIS-omgeving werden de verzamelde data verwerkt tot een gedetailleerd en overzichtelijk grondplan.

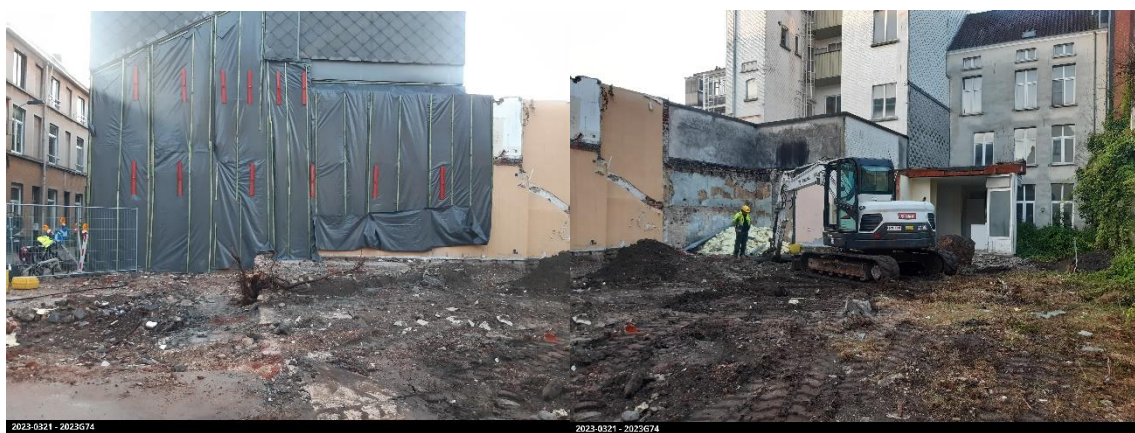
Figuur 8: Foto's van het terrein tijdens het onderzoek

Figuur 9: Foto's van het terrein tijdens het onderzoek

Figuur 10: Foto's van het terrein tijdens het onderzoek

Figuur 11: Foto's van het terrein tijdens het onderzoek

Figuur 12: Foto's van het terrein tijdens het onderzoek

Figuur 13: Foto's methodiek

2.1.5 Afwijkingen

Afwijkingen t.a.v. de CGP

Het onderzoek werd uitgevoerd volledig conform de Code van Goede Praktijk.

Afwijkingen t.a.v. de specifieke methodologie

Bij de aanleg van de proefputten werd afgeweken van de specifieke methodologie vermeld in het Programma van Maatregelen, vermeld in de “Archeologienota Gent Posteernestraat 42” (ID 21010)²⁶²⁷.

Door de aanwezigheid van restanten van diepgaande funderingen en rioleringsbuizen, waarvan het niet zeker was dat deze al dan niet in gebruik waren, werd de locatie en de grootte van de 3 proefputten gewijzigd (Figuur 15) ten opzichte van de originele locaties. Het ging om eerder kleine verschuivingen.

2.1.6 Inbreng specialisten en externe wetenschappelijke begeleiding

Er werd geen beroep gedaan op externe specialisten.

²⁶ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

²⁷ DEVALCKENEER 2021

Figuur 14: Weergave aangelegde proefputten (digitaal; 1:250; 01/09/2023)

Figuur 15: Aangelegde proefputten, met aanduiding reden tot afwijkingen (digitaal; 1:250; 01/09/2023)

2.2 Assessment

2.2.1 Landschappelijke en aardkundige situering

Voor de landschappelijke en aardkundige situering van het plangebied wordt verwezen naar het assessmentrapport van de archeologienota “Archeologienota Gent Posteernestraat 42” (ID 21010)²⁸²⁹. Hieronder worden de belangrijkste data opgesomd.

Gent is gelegen aan de samenvloeiing van de Leie en de Schelde. Het grootste deel van de stad wordt gekenmerkt door een vochtige dalbodem. In deze dalbodem zijn een aantal hoger gelegen zandheuvelds bewaard gebleven. De hoogste plaats in Gent is de zandige Blandinusberg (+29m TAW), een langwerpige heuvel die als een restant van een oude tertiaire of pleistocene schiervlakte moet worden beschouwd, het projectgebied ligt ten noordwesten van deze Blandijnberg, in de buurt van twee waterwegen, nl. de Coupure en de Leie.

Op de quartairgeologische kaart 1:50.000 is het plangebied gekarteerd als *type 3 (fluviale afzettingen van het Weichseliaan en hellingsafzettingen van Quartair. Daaronder bevinden zich eolische afzettingen van het Weichseliaan, mogelijk vroeg Holoceen)*.

Het projectgebied staat, net als de gehele Gentse binnenstad, gekarteerd als *bebouwde zone (OB)*, een bodemopbouw dat door menselijke ingrijpen sterk gewijzigd of vernietigd is. De historische kern van Gent wordt vaak gekenmerkt door lichte zandleembodems afgewisseld met alluviale bodems variërend van lemig zand en zandleem tot klei.

2.2.2 Interpretatie (referentie)profielen

Er werden twee profielen bestudeerd, namelijk in werkputten 1 en 2. Het profiel binnen werkput 1 kan gebruikt worden als referentieprofiel.

Het profiel bleek hier zwaar verstoord te zijn en voor het grootste deel te bestaan uit puinpakketten die moeten geïnterpreteerd worden als opvullingen na vergravingen van het originele bodemprofiel. Deze verstoringen hangen vermoedelijk samen met de sloop van de bebouwing voorafgaand aan het proefputtenonderzoek (funderingen, leidingen). Ze zijn dus allemaal van (sub)recente oorsprong. Deze lagen waren tot ongeveer 200 cm diep aanwezig.

Onder deze puinpakketten was een blauwgrijze ophoging aanwezig van zo'n 50 cm dikte, waaronder de zandige moederbodem werd aangesneden. Dit ophogingspakket was enkel in de zuidoostelijke hoek aanwezig. In de overige werkput reikten de verstoringen nog dieper. Door wateroverlast kon dit op deze diepte niet verder onderzocht worden.

²⁸ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

²⁹ DEVALCKENEER 2021

2023-0321 - 2023G74 - WP: 1 - VL: 1

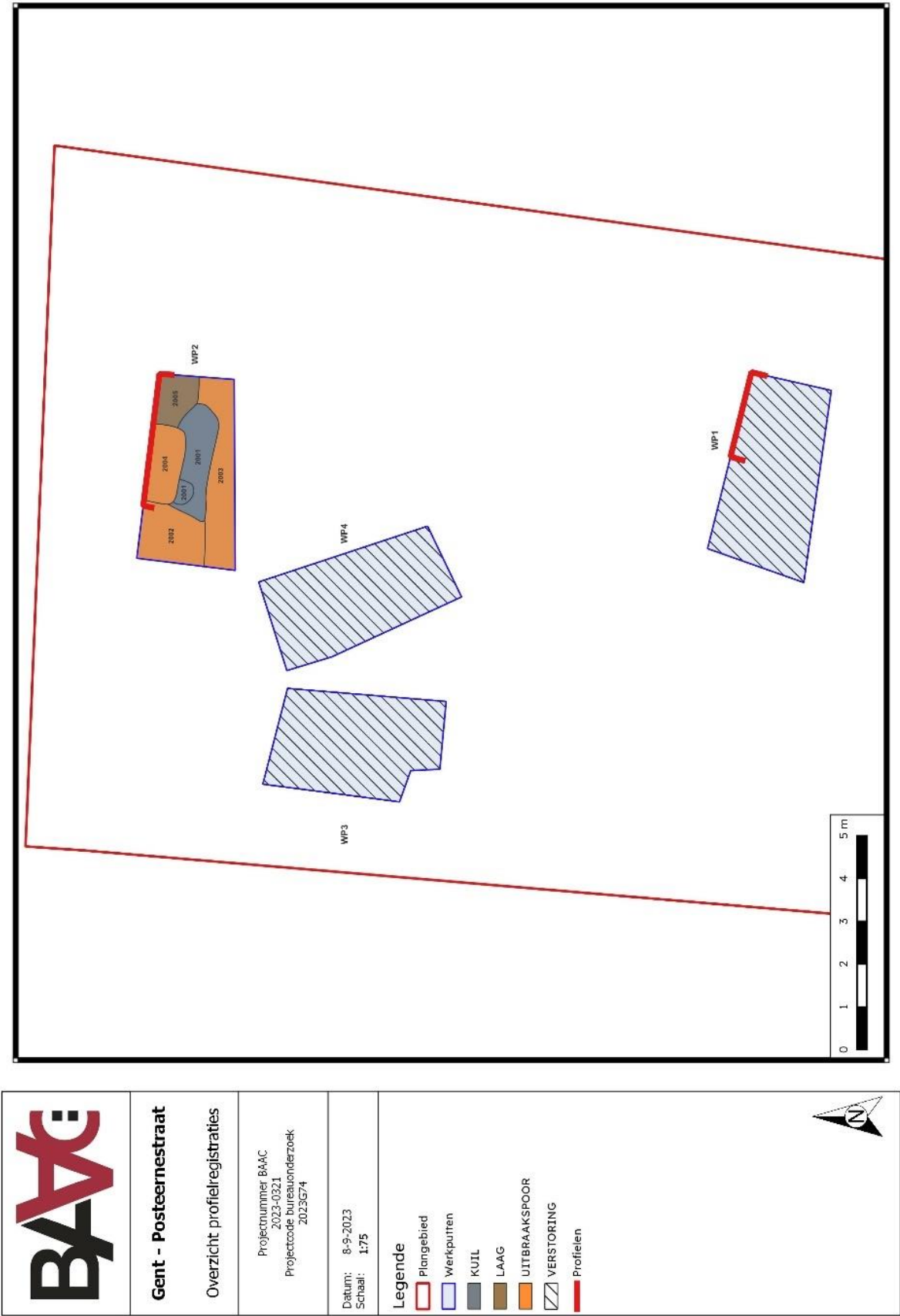
Figuur 16: Profiel in werkput 1

In werkput 2 werd het vlak aangelegd op ca. 1,2 m onder maaiveld, op ca. 7,4 m TAW. Op dit niveau werd een spoor zichtbaar met natuurlijk zand. Boven dit niveau waren enkele sporen te zien die te linken waren aan de subrecente bebouwing die gesloopt was voor het onderzoek. Op basis van deze resultaten situeert de top van het oorspronkelijke zand vermoedelijk op ca. 7,5 m TAW.

2023-0321 - 2023G74 - WP: 2 - VL: 1

Figuur 17: Profiel in werkput 2

Figuur 18: Overzichtskaart van de profielregistraties (digitaal; 1:250; 08/09/2023)

2.2.3 Sporen en structuren

Manifestatie archeologische site aan huidig oppervlak

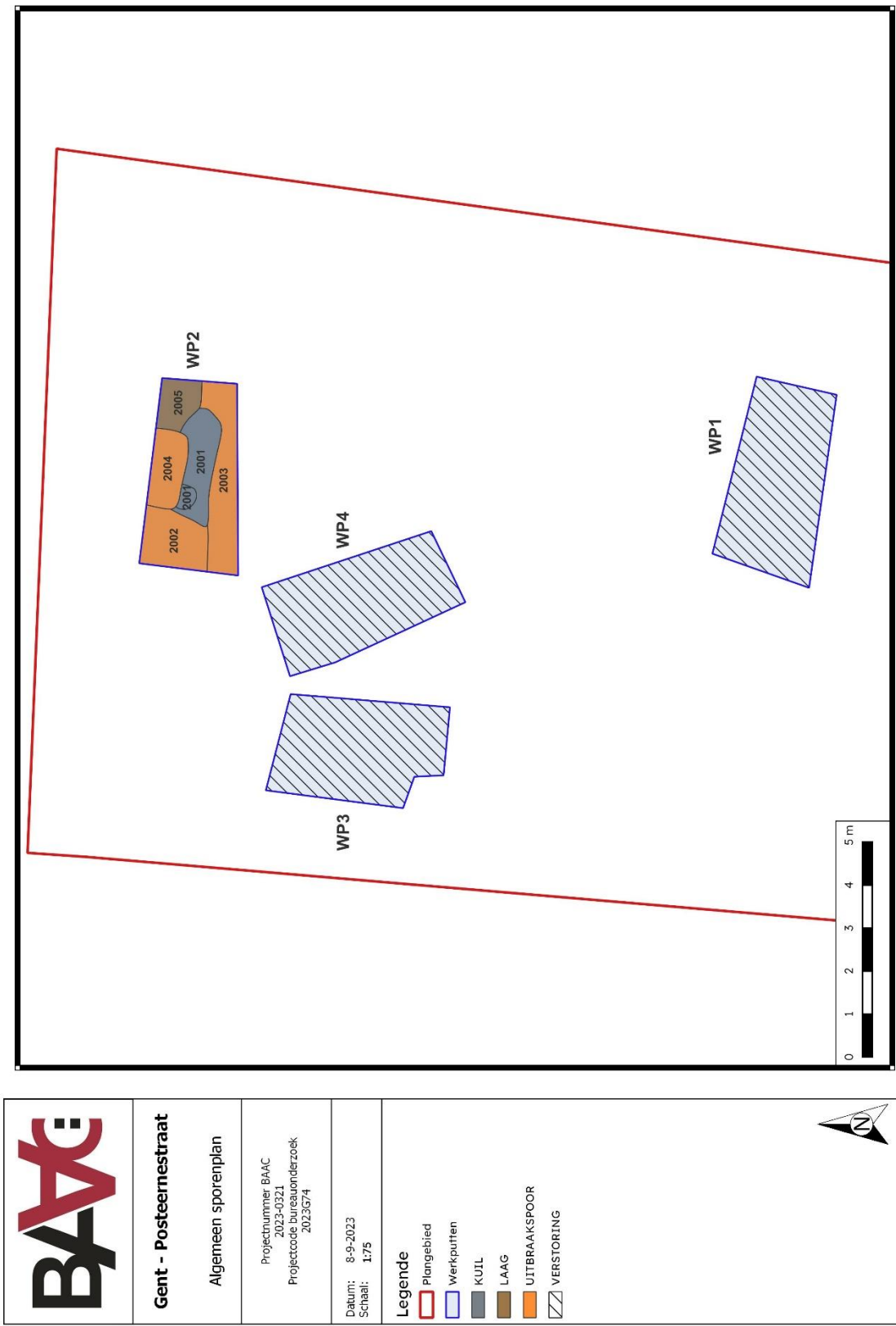
Er werden geen sporen, structuren of archeologische ensembles aangetroffen aan het oppervlak van het onderzoeksterrein.

Stratigrafie van de site

Het bodemarchief omvatte één archeologisch niveau, tussen + 7,29 m TAW en + 7,54 m TAW (ca. 1 m – 1.2 m –mv) (zie ook 2.2.2 Interpretatie (referentie)profielen).

Weergave onderzoek: kaarten³⁰

³⁰ Plannen op meer gedetailleerde schaal opgenomen in de bijlagen.

Figuur 19: Algemeen sporenplan van het onderzoek (digitaal; 1:250; 08/09/2023)

Beschrijving sporenbestand

Er werden vier werkputten aangelegd. De eerste twee werkputten, WP 1 en WP 2 hadden een west-oost oriëntatie. WP 1 werd aangelegd op de locatie van de geadviseerde 'werkput 3', en WP 2 werd aangelegd op de locatie van geadviseerde 'werkput 1', vermeld in het Programma van Maatregelen van de "Archeologienota Gent Posteernestraat 42" (ID 21010)³¹³². De volgende twee werkputten, WP 3 en WP 4 hadden een noord-zuid oriëntatie en werden aangelegd op de locatie van geadviseerde 'werkput 2', vermeld in het Programma van Maatregelen van de "Archeologienota Gent Posteernestraat 42" (ID 21010)³³³⁴.

In de eerste werkput, WP 1, werden geen sporen geregistreerd. De ondergrond was reeds danig verstoord, tot ruim 1,5 m onder het huidige maaiveld, en de kans op het aantreffen van archeologisch relevante sporen was onbestaande (Figuur 20, Figuur 21, Figuur 22).

Figuur 20: Detailfoto werkput WP 1

³¹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

³² DEVALCKENEER 2021

³³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

³⁴ DEVALCKENEER 2021

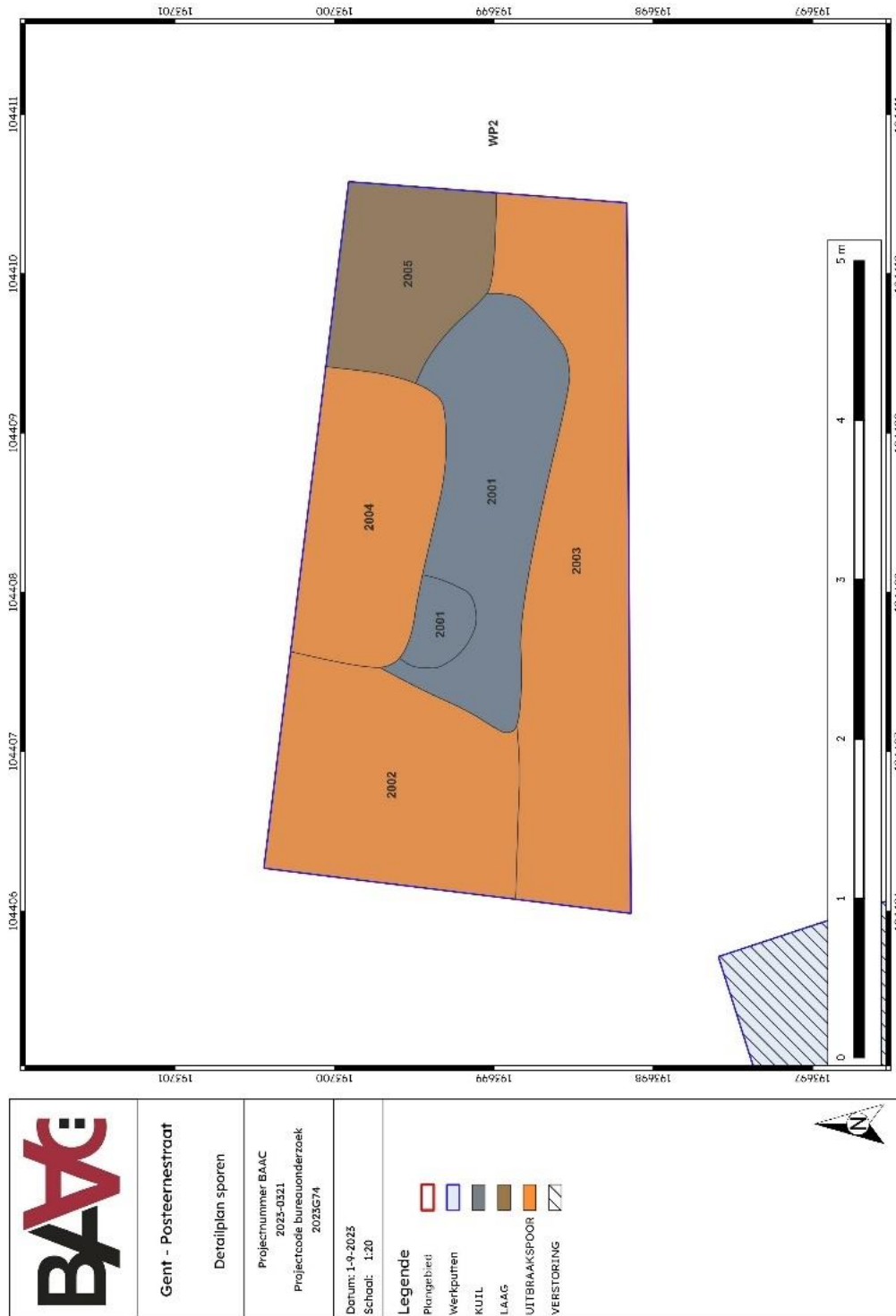

Figuur 21: Detailfoto werkput WP 1

Figuur 22: Detailfoto werkput WP 1

In de tweede werkput, WP2, bevond het vlak zich tussen + 7,29 m en + 7,49 m TAW. In deze werkput werden in totaal vijf sporen (S2001 t.e.m. S2005) geregistreerd. Spoor S2001 werd geïnterpreteerd als een kuil met een zwarte vulling, met wat houtskool inclusies. Bij het couperen bleek deze minder dan 5 cm bewaard in doorsnede (Figuur 27). Sporen S2002, S2003 en S2004 werden geïnterpreteerd als uitbraaksporen. Deze puinrijke sporen bevatten inclusies van baksteen en mortel. Spoor S2005 was een laag van kleiig zand, met een geelgrijze-zwarte vulling en wat houtskool inclusies (Figuur 23 tot Figuur 26).

Figuur 23: Detailweergave werkput WP 2

Figuur 24: Detailfoto werkput WP 2: centraal: kuil S2001; links boven en onderaan: uitbraakspoor S2002, S2003 en S2004; rechts boven: laag S2005

Figuur 25: Detailfoto werkput WP 2: links uitbraakspoor S2003; centraal kuil S2001; bovenaan en rechts: uitbraakspoor S2002 en S2004; rechts onder: laag S2005

Figuur 26: Detailfoto werkput WP 2: bovenaan uitbraakspoor S2003; centraal kuil S2001; onderaan: laag S2005 (links) en uitbraaksporen S2004 en S2002

Figuur 27: Detailfoto werkput WP 2: coupe kuil S2001

Bij de aanleg van WP3 bleek de ondergrond reeds danig verstoord door de aanwezigheid van rioleringsbuizen. De aanleg van de werkput werd gestaakt van zodra de verstoring duidelijk werd. Er werd ervoor gekozen om een nieuwe werkput aan te leggen, WP 4, ten oosten van WP 3, maar ook bij deze werkput werd de aanleg ervan vroegtijdig gestaakt door de aanwezigheid van rioleringsbuizen, het vervolg van wat reeds in WP3 te zien was (Figuur 28 tot Figuur 30).

Figuur 28: Detailfoto werkput WP 3

Figuur 29: Detailfoto werkput WP 3

Figuur 30: Detailfoto werkput WP 4

2.2.4 Vondsten

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen vondsten aangetroffen. Ook bij het couperen van de aanwezige sporen kwamen geen vondsten aan het licht. Er werden tevens geen grondstalen genomen voor verdere onderzoek.

Aangezien er geen vondstmateriaal werd ingezameld en/of stalen werden verzameld, dient er ook niets te worden bewaard of gedeponneerd.

2.3 Synthese onderzoeksresultaten

2.3.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Op basis van de resultaten van het proefputtenonderzoek kan geconcludeerd worden dat de bodem binnen de contouren van het plangebied grotendeels verstoord is. De verstoringen tekenden zich duidelijk af bij de aanleg van de verschillende werkputten, te linken aan de reeds afgebroken bebouwing in het plangebied. Hier werden geen archeologisch relevante sporen geregistreerd.

Enkel in het noordelijk deel van het plangebied, ter hoogte van de Pussemierstraat, kwamen enkele archeologische sporen aan het licht. Het betrof één kuil, enkele uitbraaksporen en één spoor werd geïnterpreteerd als een laag. Aangezien er tijdens het veldwerk geen vondstmateriaal werd aangetroffen, kan aan deze sporen echter geen datering gegeven worden.

2.3.2 Confrontatie met resultaten eerder vooronderzoek

In de archeologienota “Archeologienota Gent Posteernestraat 42” (ID 21010)³⁵³⁶ werd de verwachting voor het plangebied als volgt geformuleerd:

- Gezien de ligging in de historische stadskern van Gent, is er een grote verwachting voor archeologische sporen. Zeker voor de periodes van de volle en late middeleeuwen en de nieuwe tijd. Het zal waarschijnlijk gaan om sporen van de vroegere bebouwing.
- Voor de oudste periodes zijn er weinig aanwijzingen die een verwachting geven voor het aantreffen van sporen en resten uit deze periodes. De centraal archeologische inventaris geeft weinig aanduidingen voor de aanwezigheid uit deze periodes. Maar onderzoek in de buurt wees op de mogelijke aanwezigheid van een stuifzandrug wat dan weer goede condities creëert voor menselijke aanwezigheid. Hierbij dient dan weer de kanttekening worden gemaakt dat de ligging van het projectgebied in het stadscentrum en de effecten van de verschillende fasen van bebouwing sporen en resten uit de oudste periodes kunnen hebben aangetast. Echter is hun aanwezigheid niet uit te sluiten.
- Betreffende de vroege middeleeuwen werden er in de omgeving van het projectgebied wel al sporen aangetroffen. Men kan dus ook binnen het projectgebied archeologische resten uit deze periode aantreffen. Al kunnen deze ook verstoord zijn door de latere bebouwing.
- Bebouwing is al zeker te zien op de historische kaarten vanaf de 16de eeuw (Deventerkaart). Met zekerheid is geweten dat de kern van de woning langsheen de Posteernestraat opklimt tot 1781 en mogelijk ouder kan zijn. De woning kan ook melding maken van voorname Gentse bewoners waaronder de familie Maelcamp. De opbrengstwoningen langsheen de Pussemierstraat zijn terug te dateren tot 1828 en zijn typerend voor deze periode. Hun constructie is het resultaat van een verbouwing van het aanwezige achterhuis. Vanaf deze periode is te zien hoe het projectgebied steeds werd ingenomen door historische bebouwing. De huidige bebouwing verschijnt vanaf de tweede helft van de 18de eeuw en kent aanpassingen tot de 20ste eeuw.”

³⁵ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2023

³⁶ DEVALCKENEER 2021

Besluitend kan gesteld dat er voor de periodes vroeger dan ca. 1543 (panoramische kaart van Gent) geen gegevens beschikbaar zijn uit het bureauonderzoek om de aan- of afwezigheid van een site binnen het projectgebied te kunnen bevestigen. De aanwezigheid van een vroegere zandduin in de buurt van het projectgebied maakt het in het verleden een interessante plaats voor bewoning en bewerking. In de omgeving van het projectgebied werden ook reeds oudere sporen (daterend voor de eerste kaarten) vastgesteld. De enige manier om concrete informatie in te winnen over de al dan niet aanwezigheid van een archeologische site(s) uit de steentijd, de metaaltijden, de Romeinse tijd, de middeleeuwen en de nieuwe tijd, is veldonderzoek.

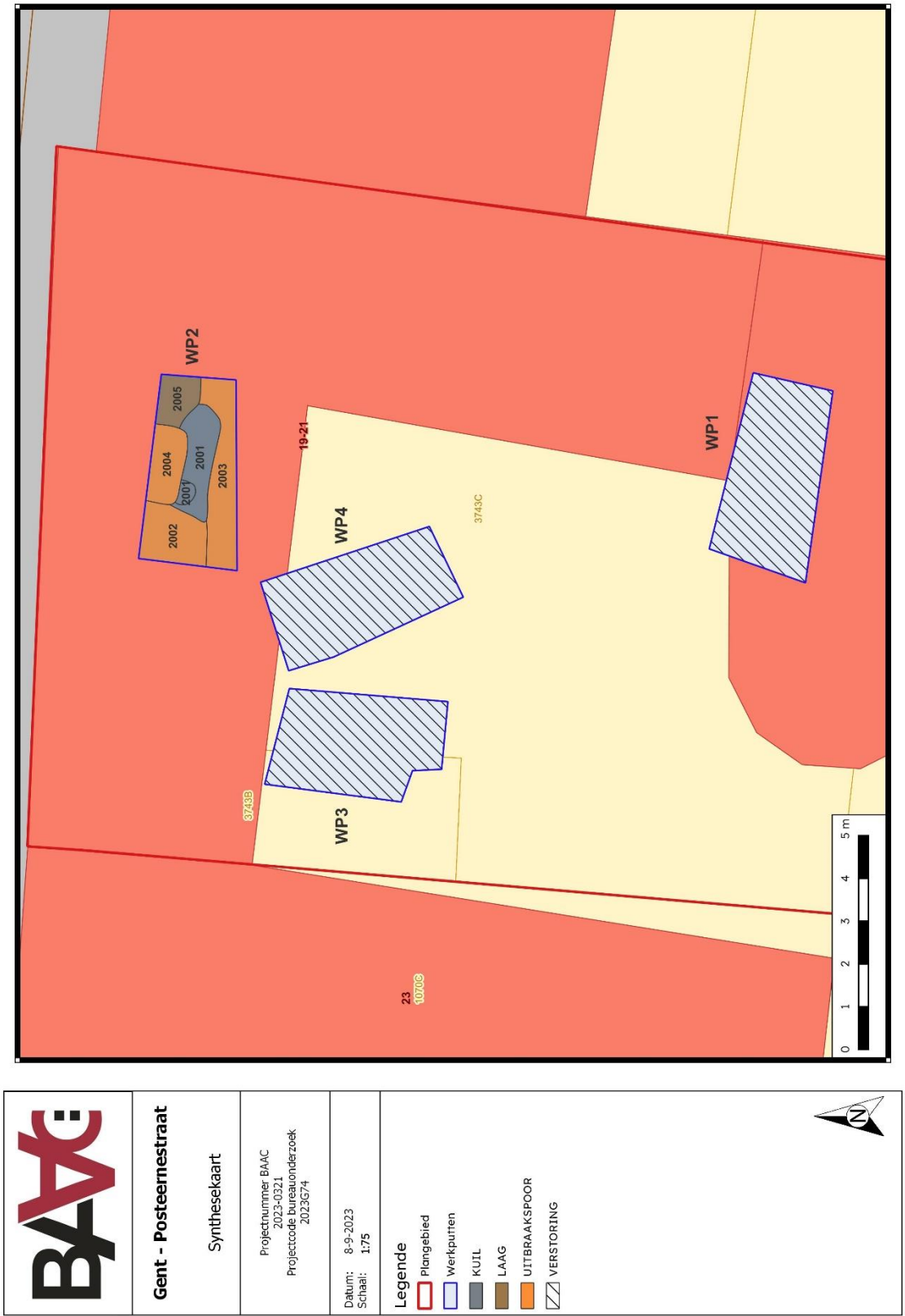
Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek had het plangebied een groot potentieel op kenniswinst. Er werd verwacht dat er nog waardevolle sporen uit metaaltijden, middeleeuwen en nieuw(st)e tijden aanwezig konden zijn. Deze verwachtingen werden niet ingelost na het proefputtenonderzoek. Enkel in het noordelijk deel kwamen enkele archeologisch relevante sporen aan het licht, maar ook in dit deel van het plangebied was de ondergrond reeds danig verstoord. Er werd geen vondstmateriaal aangetroffen tijdens het proefputtenonderzoek, waardoor de aanwezige sporen niet kunnen gesitueerd worden in de tijd. Door de aanwezigheid van grootschalige verstoringen binnen de contouren van het plangebied zou verder onderzoek geen kenniswinst opleveren.

2.3.3 Verwachting archeologisch erfgoed

Het proefputtenonderzoek heeft aangetoond dat binnen het plangebied quasi geen archeologisch erfgoed meer aanwezig is. De ondergrond is reeds danig verstoord, enkel in een klein deel in het noorden van het plangebied werden enkele archeologisch relevante sporen aangetroffen. Maar ook daar was de ondergrond reeds danig verstoord. Op basis van de resultaten van het proefputtenonderzoek is de archeologische verwachting voor het aantreffen van archeologische waardevolle restanten binnen de contouren van het plangebied bij verder onderzoek onbestaande.

2.3.4 Synthesepan

Op de syntheseskaart wordt de allesporenkaart weergegeven op de kadasterkaart (GRB). Hierop zijn de aangetroffen uitbraaksporen, laag en kuil aangeduid. Ook de verstoringen zijn weergegeven (Figuur 31).

Figuur 31: Synthesekaart (digitaal; 1:1; 08/09/2023)

2.3.5 Onderzoeksvragen: antwoorden

- Hebben we te maken met een complexe verticale stratigrafie? Op welke diepte bevinden de verschillende niveaus zich? Op welke diepte kan de onverstoorde moederbodem worden geregistreerd?

Tijdens het proefputtenonderzoek bleek dat het plangebied grotendeels verstoord was. Enkel in het noordelijk deel kwamen enkele sporen aan het licht. Deze bevonden zich tussen + 7.29 m en + 7.49 m TAW. Op basis van deze resultaten kan geconcludeerd worden dat de top van de moederbodem vermoedelijk ca. 7.5 m TAW kan gesitueerd worden.

- Tot welke diepte gaan de recente verstoringen?

De recente verstoringen werden waargenomen tot op een diepte van ruim 1,5 m tot 2 m onder het huidige maaiveld.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?

Enkel in het noordelijk deel kwamen enkele archeologisch waardevolle sporen aan het licht, met name een laag, een kuil en enkele uitbraaksporen. De uitbraaksporen kunnen gelinkt worden aan de afbraak van de subrecente bebouwing.

- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?

De bewaringstoestand van de aangetroffen sporen is goed.

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

De aangetroffen sporen maken geen deel uit van een structuur.

- Zijn er sporen en resten aanwezig die verband houden met de historische bewoning van het stadscentrum Gent?

De aangetroffen archeologische sporen kunnen mogelijk in verband gebracht worden met de historische bewoning van Gent. Maar tijdens het proefputtenonderzoek werden geen vondsten ingezameld die deze sporen kunnen situeren in tijd.

- Zijn er sporen en resten aanwezig die verband houden met de historische bebouwing en bewoning op het perceel? Zijn er sporen afkomstig van oudere bewoning binnen het projectgebied langsheen de Pussemierstraat? Zijn sporen van bewoning te herkennen ter hoogte van het achtererf (waterputten, beerputten, afvalkuilen). Stemt dit overeen met wat de historische kaarten tonen? Kan informatie gededuceerd worden omtrent de welstand, levenswijze, sociaal-economische en culturele achtergrond van de bewoners gedurende de verschillende periodes van ingebruikname?

De aangetroffen archeologische sporen zijn niet te linken aan duidelijke fases in bebouwing. De funderingen van de gesloopte bebouwing hebben de bodem duidelijk zwaar verstoord, vooral in het zuidelijk deel van het plangebied. Ook het noordelijk deel was grotendeels verstoord, te zien aan de uitbraaksporen in werkput 2 en de aanwezigheid van verschillende afvoerleidingen in werkput 3 en 4.

- Zijn er sporen en resten aanwezig die verband houden met het gebruik van dit perceel voor het deel uitmaakte van de historische Gentse stadskern? Kunnen deze sporen en resten ons meer informatie geven omtrent de functie van het perceel? Kunnen ze een datering geven van haar eerste ingebruikname?

Zie voorgaande. Er zijn geen duidelijke aanwijzingen dat de aangetroffen archeologische sporen in verband kunnen gebracht worden met het gebruik van het perceel. De bodem was duidelijk zwaar verstoord waardoor eventueel archeologische waarden verdwenen zijn. Tijdens het proefputtenonderzoek werden geen vondsten ingezameld die de aangetroffen sporen kunnen situeren in tijd.

- Kunnen de aanwezige sporen en resten in een groter verband worden gebracht met de ontwikkeling van het historische stadscentrum van Gent? Zijn ze bijvoorbeeld sporen en resten te herkennen die verband houden met de verdedigingsstructuren of haar sloop die zich ter hoogte van de Posternestraat situeerden?

Niet van toepassing.

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Tijdens het proefputtenonderzoek werden geen vondsten ingezameld die de archeologische sporen kunnen situeren in tijd.

- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?

Niet van toepassing.

- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?

Niet van toepassing.

- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?

Tijdens het proefputtenonderzoek kwamen enkele archeologische sporen aan het licht, maar er is geen sprake van een archeologische site.

- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?

Niet van toepassing.

2.4 Besluit

2.4.1 Potentieel op kennisvermeerdering

Om het potentieel op kennisvermeerdering te bepalen dienen de geplande werkzaamheden afgetoetst te worden met de archeologische verwachting. De opdrachtgever plant op het terrein de oprichting van een nieuwbouw met bijhorende fundering en de herinrichting van de binnentuin.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek had het plangebied een groot potentieel op kenniswinst. Er werd verwacht dat er nog waardevolle sporen uit metaaltijden, middeleeuwen en nieuw(st)e tijden aanwezig konden zijn. Deze verwachtingen werden quasi niet ingelost na het proefputtenonderzoek. Enkel in het noordelijk deel werden enkele archeologische sporen aangetroffen, maar het grootste deel van het plangebied was zwaar en tot op grote diepte verstoord.

Op basis van de resultaten van het proefputtenonderzoek kan het potentieel op kennisvermeerdering als onbestaande gewaardeerd worden. Verder onderzoek zou geen kenniswinst opleveren.

2.4.2 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er voldoende informatie over de afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek³⁷ is verder vooronderzoek niet aangewezen.

³⁷ ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN 2020 fig.3

3 Samenvatting

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen werd een archeologienota opgemaakt. Het reeds uitgevoerde vooronderzoek omvatte in eerste instantie enkel een bureauonderzoek. Dit werd gerapporteerd in de archeologienota “Archeologienota Gent Posteernestraat 42” (ID 21010). De opdrachtgever plant op het terrein een nieuwbouw, waarbij de geplande werkzaamheden het plangebied zullen verstoren en eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden mogelijk worden vernietigd.

Op basis van het bureauonderzoek was er onvoldoende informatie om de aan- of afwezigheid van een archeologische site aan te tonen en het kennispotentieel te bepalen. Er was een hoge verwachting voor sporen vanaf metaaltijden, (late) middeleeuwen en nieuw(st)e tijden.

Het verder vooronderzoek opgelegd in het Programma van Maatregelen bij de archeologienota “Archeologienota Gent Posteernestraat 42” (ID 21010) omvatte een proefputtenonderzoek, waarvan de resultaten in deze nota werden opgenomen.

Op basis van de resultaten van het proefputtenonderzoek, waarbij slechts enkele archeologische sporen werden aangetroffen, kan het potentieel op kennisvermeerdering als onbestaand beschouwd worden. Binnen de contouren van het plangebied was de bodem grotendeels zwaar verstoord door de afbraak van de subrecente bebouwing en de aanwezigheid van verschillende afvoerleidingen. Verder archeologisch onderzoek binnen het plangebied is niet aangewezen.

4 Lijsten

4.1 Figurenlijst

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart (digitaal; 1:10.000; 01/09/2023)	2
Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 01/09/2023).....	3
Figuur 3: Geplande toestand - te slopen infrastructuur, nieuwe bebouwing, nieuwe tuinzone, te behouden bebouwing (ID 21010).....	6
Figuur 4: Nieuwe toestand: grondplan niveau 0 (ID 21010).....	6
Figuur 5: Inplanting proefputten op kadaster (GRB)(ID 21010).....	11
Figuur 6: Inplanting proefputten op orthofoto (ID 21010)	12
Figuur 7: Inplanting proefputten met geplande werken op kadaster (GRB) ID 21010)	12
Figuur 8: Foto's van het terrein tijdens het onderzoek	13
Figuur 9: Foto's van het terrein tijdens het onderzoek	13
Figuur 10: Foto's van het terrein tijdens het onderzoek	14
Figuur 11: Foto's van het terrein tijdens het onderzoek	14
Figuur 12: Foto's van het terrein tijdens het onderzoek	14
Figuur 13: Foto's methodiek	15
Figuur 14: Weergave aangelegde proefputten (digitaal; 1:250; 01/09/2023).....	16
Figuur 15: Aangelegde proefputten, met aanduiding reden tot afwijkingen (digitaal; 1:250; 01/09/2023)	17
Figuur 16: Profiel in werkput 1.....	19
Figuur 17: Profiel in werkput 2	19
Figuur 18: Overzichtskaart van de profielregistraties (digitaal; 1:250; 08/09/2023)	20
Figuur 19: Algemeen sporenplan van het onderzoek (digitaal; 1:250; 08/09/2023)	22
Figuur 20: Detailfoto werkput WP 1	23
Figuur 21: Detailfoto werkput WP 1.....	24
Figuur 22: Detailfoto werkput WP 1	24
Figuur 23: Detailweergave werkput WP 2	25
Figuur 24: Detailfoto werkput WP 2: centraal: kuil S2001; links boven en onderaan: uitbraakspoor S2002, S2003 en S2004; rechts boven: laag S2005	26
Figuur 25: Detailfoto werkput WP 2: links uitbraakspoor S2003; centraal kuil S2001; bovenaan en rechts: uitbraakspoor S2002 en S2004; rechts onder: laag S2005.....	26
Figuur 26: Detailfoto werkput WP 2: bovenaan uitbraakspoor S2003; centraal kuil S2001; onderaan: laag S2005 (links) en uitbraaksporen S2004 en S2002	27
Figuur 27: Detailfoto werkput WP 2: coupe kuil S2001	27
Figuur 28: Detailfoto werkput WP 3	28
Figuur 29: Detailfoto werkput WP 3	28
Figuur 30: Detailfoto werkput WP 4.....	29
Figuur 31: Synthesekaart (digitaal; 1:1; 08/09/2023)	32

5 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2023. Loket onroerend erfgoed: archeologienota's, nota's en eindverslagen. Available at: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/goed-gekeurd>.

DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN, 2023. Portaal. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/>.

DEVALCKENEER, L., 2021. *Archeologienota Gent Postteernestraat*, Ingelmunster.

GEPUNT VLAANDEREN, 2023. Catalogus. Available at: <https://www.geopunt.be/catalogus>.

6 Bijlagen

6.1 Sporenlijst

6.2 Fotolijst